

MỨC ĐỘ TRÍ THÔNG MINH VÀ TRÍ TUỆ CẢM XÚC CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM ĐỒNG THÁP

Phan Trọng Nam

Trường ĐHSP Đồng Tháp.

1. Đặt vấn đề

Nghiên cứu vấn đề mức độ trí thông minh và trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp xuất phát từ các cơ sở sau. Một là, trí thông minh và trí tuệ cảm xúc đóng vai trò quan trọng đối với sự thành công của mỗi người, nhất là đối với nghề dạy học. Hai là, kể từ khi thành lập đến nay, trong các công trình nghiên cứu khoa học phục vụ cho việc nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường, chưa có công trình nghiên cứu khoa học nào đề cập đến vấn đề trí thông minh và trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp. Ba là, việc nghiên cứu đồng thời cả hai loại trí tuệ này cũng như mối tương quan giữa chúng còn chưa được nghiên cứu nhiều ở nước ta.

Trí thông minh là năng lực tổng thể hoặc một loạt các năng lực giúp cá nhân áp dụng các kỹ năng nhận thức, xúc cảm và sự hiểu biết để học, để giải quyết vấn đề và để đạt các mục đích có giá trị hoặc để sáng tạo ra các sản phẩm có giá trị trong những điều kiện văn hóa lịch sử cụ thể. Theo chúng tôi, trí thông minh được hợp bởi 3 nhóm năng lực cơ bản, đó là: năng lực phân tích, năng lực thực hành và năng lực sáng tạo.

Trí tuệ cảm xúc là năng lực nhận biết cảm xúc của mình và người khác, biết bày tỏ cảm xúc của mình và hoà cảm xúc vào suy nghĩ, có thể hiểu và phân tích bằng xúc cảm, đồng thời có khả năng điều khiển và kiểm soát xúc cảm của bản thân và người khác. Theo chúng tôi, trí tuệ cảm xúc được cấu tạo bởi bốn nhóm năng lực cơ bản, đó là: năng lực nhận biết cảm xúc, năng lực xúc cảm hóa ý nghĩ, năng lực hiểu biết cảm xúc, năng lực quản lý cảm xúc.

2. Khách thể nghiên cứu và phương pháp nghiên cứu

Chúng tôi nghiên cứu trên 240 sinh viên năm thứ nhất và năm thứ hai Trường ĐHSP Đồng Tháp năm học 2005 - 2006. Cụ thể là 120 sinh viên được tuyển sinh năm học 2004 của 6 ngành đào tạo: Toán, Lý Hóa, Văn, Sử, Giáo dục chính trị và 120 sinh viên tuyển sinh năm 2005 của 6 ngành đào tạo: Toán, Lý, Hóa, Văn, Sử, Giáo dục chính trị.

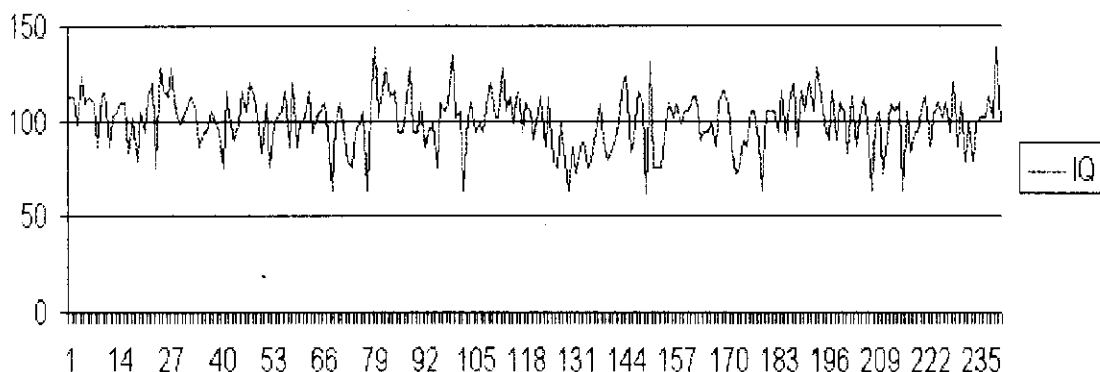
Chúng tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu như: Nhóm phương pháp nghiên cứu tài liệu văn bản; trắc nghiệm đo lường trí thông minh (IQ) của R.J. Sternberg (Sternberg Triarchic Abilities Test - STAT), phiên bản dành cho học sinh lớn, sinh viên (STAT - A) và trắc nghiệm đo trí tuệ cảm xúc MSCEIT (Mayer, Salovey and Caruso Emotional Intelligence Test) của John D. Mayer, Peter Salovey và David Caruso, Version 2.0, 2002 dành cho người lớn từ 16 tuổi trở lên để đo mức độ trí thông minh và trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp và các phương pháp thống kê toán học.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Mức độ trí thông minh của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Đồng Tháp

Mức độ trí thông minh của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp được rút ra từ kết quả đo lường điểm số IQ và được thể hiện biểu đồ 1.

Biểu đồ 1: Điểm số IQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp

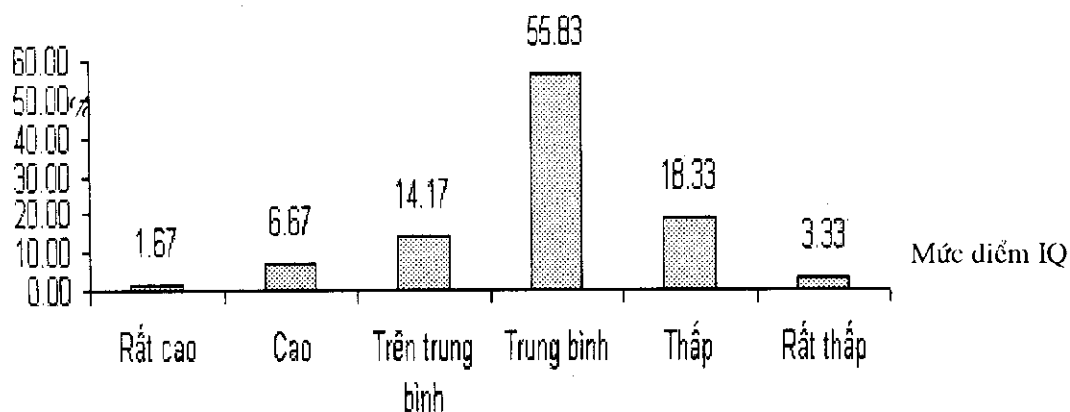
Qua việc phân tích kết quả làm trắc nghiệm trí thông minh của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp, chúng tôi thu được kết quả cụ thể là điểm số IQ trung bình $\bar{X} = 100.03$ và độ lệch chuẩn $S = 14.99$. Với kết quả này chúng tôi khẳng định mức độ trí thông minh của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp vào loại trung bình.

So sánh với điểm số IQ trung bình của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp với sinh viên các trường đại học khác nhau trong cả nước được đo cùng một trắc nghiệm của đề tài KX 05- 06, chúng tôi thấy, điểm số IQ trung bình của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp có cao hơn sinh viên các trường ĐHSP khác, cụ thể Hà Nội = 93.63; Đà Nẵng = 90.19; Thành phố Hồ Chí Minh = 94.70. Tuy nhiên, vẫn đang còn thấp hơn một số trường đại học khác như Y khoa Hà Nội, Bách khoa Hồ Chí Minh [2, tr. 89-90].

Điều này được giải thích là sinh viên các trường này có đầu vào cao hơn hẳn sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp, là nơi hội tụ của những học sinh phổ thông ưu tú nhất.

Chúng tôi tiến hành phân loại điểm số IQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp thành sáu nhóm như sau: Rất cao ≥ 130 , cao: (120 - 129), trên trung bình: (110 - 119), trung bình: (90 - 109), thấp: (70 - 89), rất thấp < 70. Kết quả phân loại được thể hiện biểu đồ 2.

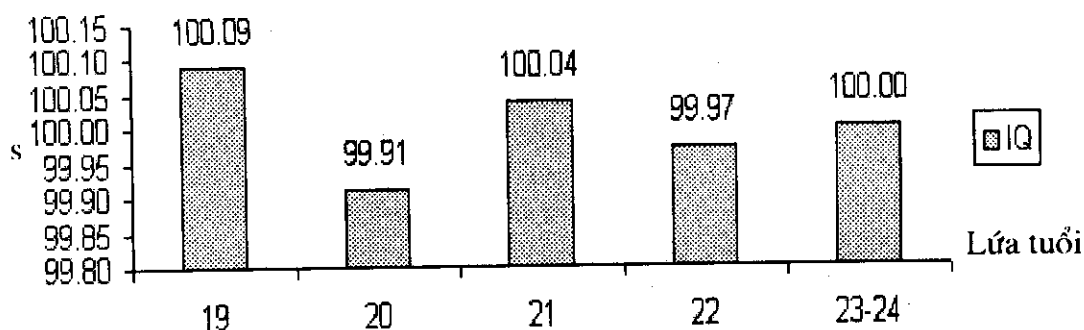
Biểu đồ 2: Phân loại điểm số IQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp

So sánh tỷ lệ này với sinh viên các trường đại học khác [2, tr. 85] cho thấy, tỷ lệ sinh viên có điểm số IQ dưới trung bình của Trường ĐHSP Đồng Tháp thấp hơn các trường đại học khác. Tuy nhiên, tỷ lệ sinh viên có điểm số IQ vào loại cao và rất cao của các trường đại học khác lại cao hơn nhiều so với Trường ĐHSP Đồng Tháp.

Điểm số IQ theo lứa tuổi của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp được thể hiện chi tiết ở biểu đồ 3 (trang bên).

Biểu đồ 3: Phân loại điểm số IQ theo lứa tuổi

Điểm số IQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp không tăng đều theo lứa tuổi. Sinh viên tuổi 19 có điểm số IQ trung bình cao nhất, đây là những sinh viên thi đậu đại học năm đầu tiên, với kết quả học tập tương đối cao. Kết quả này giống với kết quả nghiên cứu của đề tài KX-05-06 [2, tr. 84].

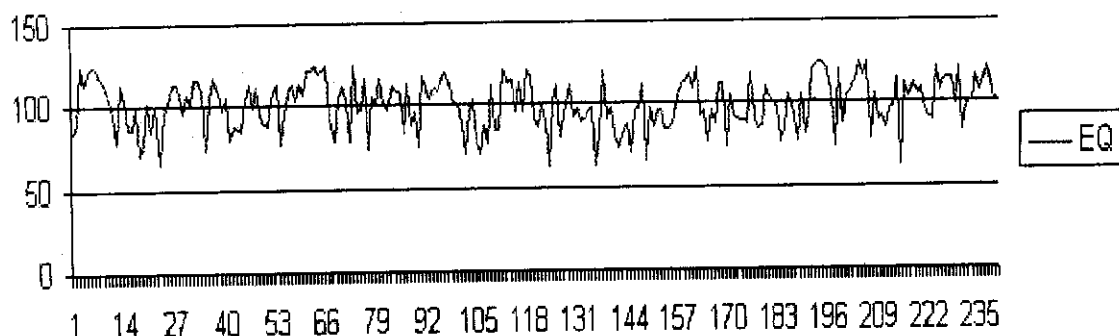
Như vậy, có thể nói, lứa tuổi không ảnh hưởng đáng kể đến điểm số IQ của sinh viên. Các công trình nghiên cứu của nước ngoài cũng cho thấy, sau tuổi 16 - 17, chỉ số IQ thường không tăng theo lứa tuổi [2, tr. 84].

Qua việc phân tích kết quả làm các bài tập trắc nghiệm trí thông minh STATA của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp, chúng tôi nhận thấy, sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp làm tốt các bài tập đòi hỏi năng lực phân tích và năng lực sáng tạo, các bài tập đòi hỏi năng lực thực hành nhiều sinh viên chưa làm đúng. Điều này chứng tỏ sinh viên còn yếu về năng lực thực hành.

2. Mức độ trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Đồng Tháp

Mức độ trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp được rút ra từ kết quả đo lường điểm số EQ và được thể hiện ở biểu đồ 4.

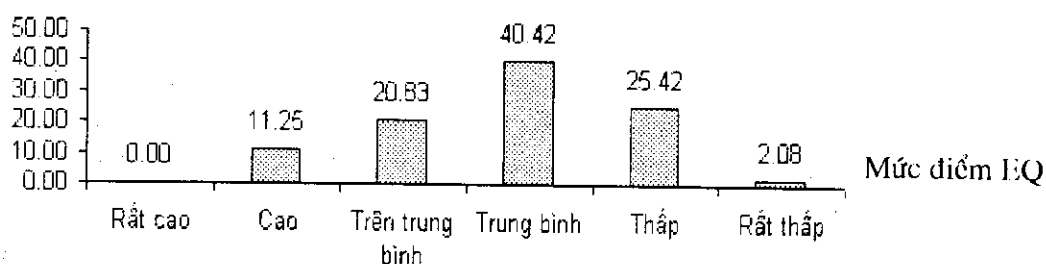
Biểu đồ 4: Điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp

Phân tích kết quả làm trắc nghiệm trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp, chúng tôi thu được kết quả cụ thể là: điểm số EQ trung bình $\bar{X} = 99.99$ và độ lệch chuẩn $S = 14.99$. Với kết quả này chúng tôi khẳng định, mức độ trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp vào loại trung bình. So sánh kết quả này với kết quả của sinh viên các trường đại học khác, chúng tôi thấy, điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp thấp hơn hẳn các trường đại học khác, chỉ cao hơn 3/16 trường đại học khác, 3 trường đó là KHXH& NV Hà Nội, Kinh tế thương mại quản trị kinh doanh Đà Nẵng, Kỹ thuật Bách khoa Đà Nẵng. Thấp hơn hẳn các trường ĐHSP khác, kết quả của các trường ĐHSP khác là: Hà Nội = 105.36; Đà Nẵng = 102.23; Thành phố Hồ Chí Minh = 103.13 [2, tr. 97-98].

- Chúng tôi tiến hành phân loại điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp thành sáu nhóm như sau: Rất cao ≥ 130 , cao: (120 - 29), trên trung bình: (110 - 19), trung bình: (90 - 09), thấp: (70 - 9), rất thấp < 70 . Kết quả cụ thể được trình bày ở biểu đồ 5.

Biểu đồ 5: Phân loại điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp

Kết quả này nói lên rằng, có hơn 1/4 sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp chưa có đủ những năng lực cần thiết để hiểu, điều khiển cảm xúc của mình và người khác. Những năng lực cần thiết mà mỗi người cần phải có để đạt được sự thành công trong cuộc sống, đặc biệt là đối với nghề sư phạm.

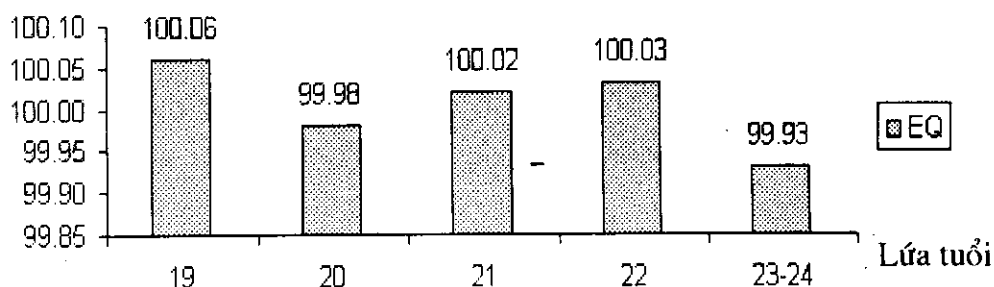
So sánh kết quả này với kết quả của đề tài KX -05-06 chúng tôi thấy, kết quả điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp thấp hơn hẳn các trường đại học khác. Các trường đại học khác có 0.1% sinh viên có điểm số EQ vào loại rất cao; 9.4% vào loại cao; 25.6% vào loại trên trung bình; 47.9% vào loại trung bình; chỉ có 13.8% vào loại thấp và 3.2% vào loại rất thấp [2, tr. 96].

Theo chúng tôi, một trong những nguyên nhân khiến điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp thấp hơn sinh viên các trường ĐHSP khác là do ảnh hưởng của môi trường sống. Ở đây, chính sự ưu đãi về điều kiện thiên

nhiên đã làm cho tính năng động, tích cực của những người dân vùng đồng bằng sông Cửu Long nói chung và sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp nói riêng bị kiềm chế. Do vậy, cần tổ chức nhiều loại hình hoạt động khác nhau để kích thích tính tích cực của các em sinh viên, qua đó nâng dần mức độ trí tuệ cảm xúc cho các em.

Điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp còn được chúng tôi phân loại theo lứa tuổi được thể hiện ở biểu đồ 6.

Biểu đồ 6: Phân loại điểm số EQ theo lứa tuổi

Điểm số EQ của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp không tăng đều theo lứa tuổi. Kết quả này cũng gần giống với kết quả của đề tài KX 05-06. Điều này nói lên rằng tuổi đời cao chưa hẳn đã có trí tuệ cảm xúc cao.

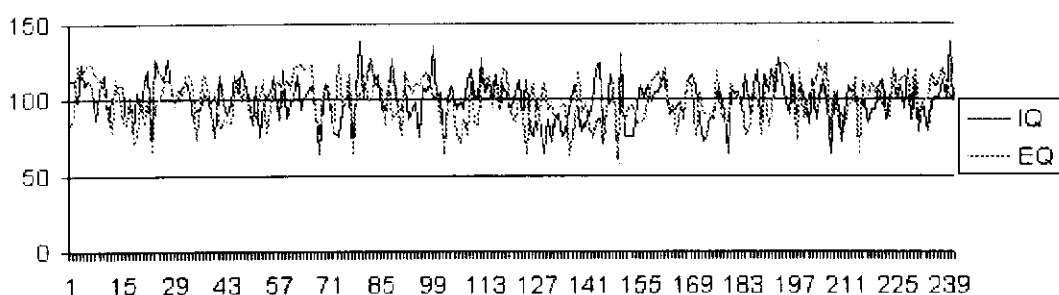
Qua việc phân tích kết quả làm trắc nghiệm trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp chúng tôi nhận thấy, sinh viên làm tốt các bài tập trắc nghiệm liên quan đến các năng lực nhận biết xúc cảm và hiểu biết xúc cảm, còn các bài tập thể hiện năng lực xúc cảm hoá ý nghĩ và điều khiển quản lý cảm xúc kết quả đạt được chưa cao.

3. Mối tương quan giữa trí thông minh và trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Đồng Tháp

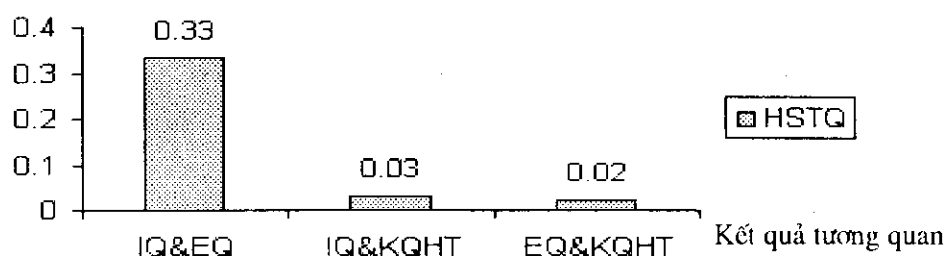
Mức độ trí thông minh và trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp được biểu diễn trên cùng một biểu đồ ở biểu đồ 7 (trang bên).

Mối tương quan giữa trí thông minh và trí tuệ cảm xúc; trí thông minh và kết quả học tập, trí tuệ cảm xúc và kết quả học tập của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp được thể hiện ở biểu đồ 8 (trang bên).

Biểu đồ 7: Mối tương quan giữa điểm số IQ và EQ của sinh viên

Biểu đồ 8: Kết quả tương quan của các chỉ số IQ, EQ và kết quả học tập

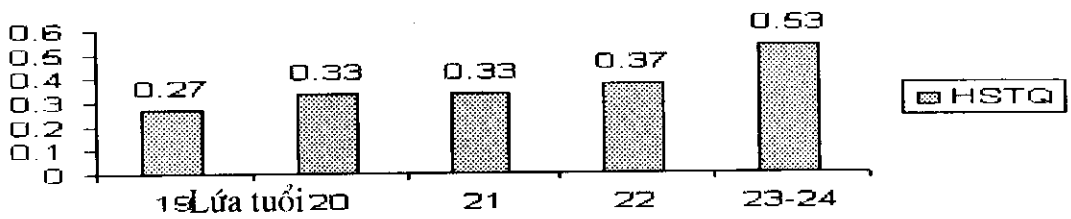
Kết quả cho thấy giữa trí thông minh, trí tuệ cảm xúc và kết quả học tập của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp có sự tương quan thuận với nhau. Trong đó, mối quan hệ giữa trí thông minh và trí tuệ cảm xúc là chặt chẽ nhất.

Tuy nhiên, kết quả này cũng nói lên rằng, quan hệ này chưa thật sự chặt chẽ. Qua việc thực hiện bài tập trắc nghiệm đo 2 loại trí tuệ khác nhau sẽ có những sinh viên đạt điểm IQ cao nhưng EQ lại thấp và ngược lại. Kết quả này nói lên rằng, những sinh viên học giỏi nhưng chưa hẳn đã thông minh và thông minh nhưng chưa hẳn đã thành công trong cuộc sống hiện tại và nghề nghiệp tương lai.

Mối tương quan giữa trí thông minh và trí tuệ cảm xúc theo lứa tuổi được trình bày cụ thể ở biểu đồ 9 (trang bên).

Kết quả cho thấy mối tương quan thuận giữa trí thông minh và trí tuệ cảm xúc tăng dần theo lứa tuổi. Sinh viên lứa tuổi 23 - 24 có hệ số tương quan cao nhất.

Biểu đồ 9: Kết quả tương quan của IQ và EQ theo lứa tuổi

4. Kết luận

Từ kết quả nghiên cứu mức độ trí thông minh và trí tuệ cảm xúc của 240 sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp, bước đầu có thể rút ra một số kết luận như sau:

- Mức độ trí thông minh và trí tuệ cảm xúc của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp còn ở mức trung bình.
- Có sự tương quan thuận giữa mức độ trí thông minh và trí tuệ cảm xúc, giữa trí thông minh, trí tuệ cảm xúc và kết quả học tập của sinh viên Trường ĐHSP Đồng Tháp.

Tài liệu tham khảo

1. Trần Kiều (Chủ biên). *Trí tuệ và đo lường trí tuệ*. NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2005.
2. Trần Kiều và nhóm nghiên cứu (Trần Trọng Thuỷ, Lê Đức Phúc, Nguyễn Huy Tú, Nguyễn Công Khanh). *Nghiên cứu phát triển trí tuệ (chỉ số IQ, EQ, CQ) của học sinh, sinh viên và lao động trẻ đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa và hiện đại hoá*. Báo cáo kết quả nghiên cứu đề tài khoa học công nghệ cấp Nhà nước MS KX -05-06, 2004.
3. Trần Trọng Thuỷ. *Khoa học chẩn đoán tâm lý*. NXB Giáo dục, Hà Nội, 1992.
4. Nguyễn Huy Tú. *Tài năng - quan niệm nhận dạng và đào tạo*. NXB Giáo dục, 2004.
5. Nguyễn Quang Uẩn. *Bàn về bản chất, cấu trúc và các giai đoạn phát triển của năng lực trí tuệ*. Trường ĐHSP Hà Nội.